

Dohled ČNB a finanční krize

TopSec

*Ekonomicko správní fakulta
Masarykova univerzita v Brně
2010*

25. února 2010

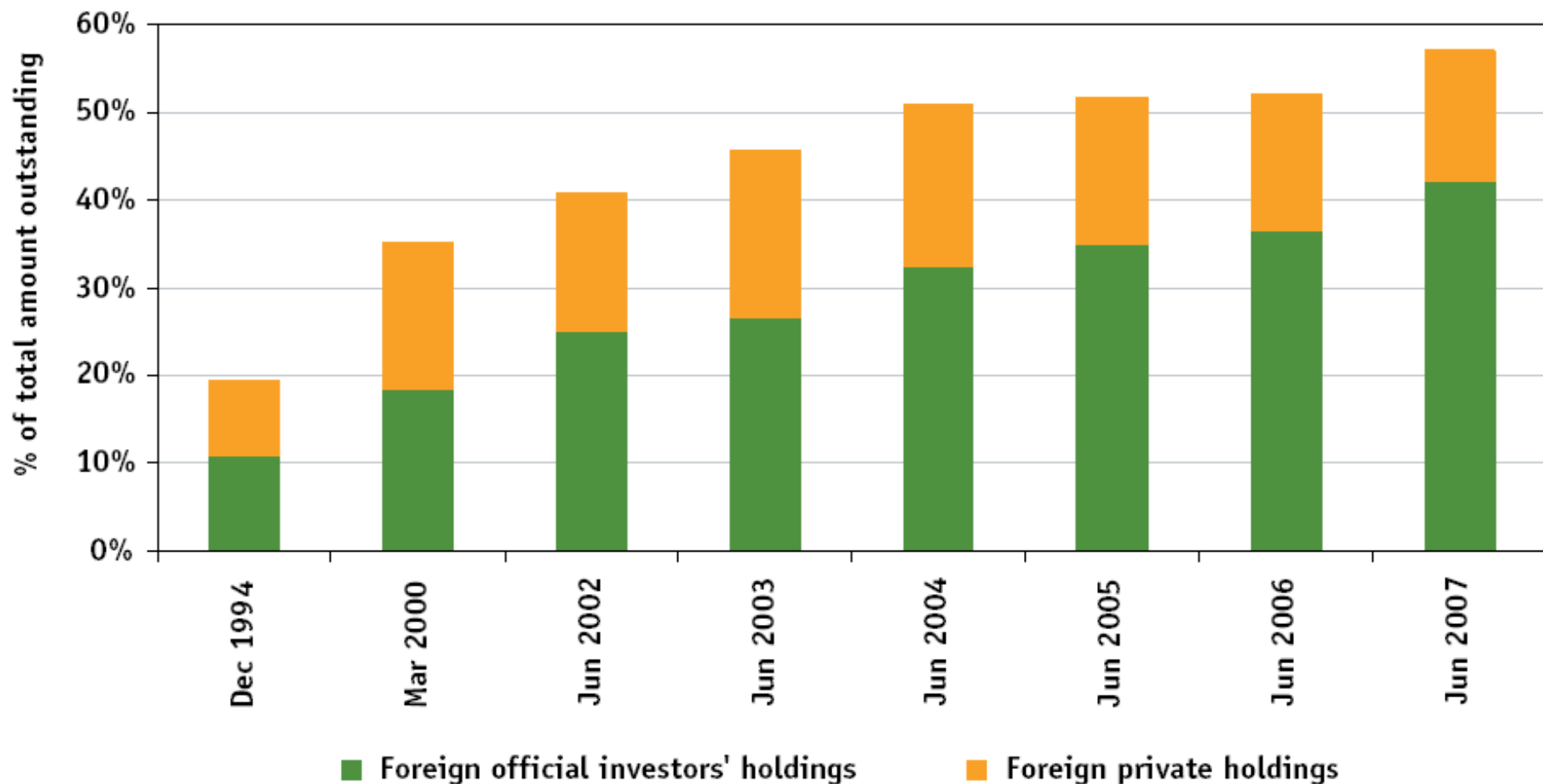
David Rozumek

ředitel sekce dohledu nad finančním trhem

Původ finanční krize

- Silná makroekonomická nerovnováha v globální ekonomice
- Prudký rozvoj finančních inovací na finančních trzích
  - nesprávné nazírání na podstatu nových produktů
  - silná víra v matematicko-statistické modely
  - přehnaně optimistická očekávání

Foreign-ownership of marketable US Treasury bonds as percentage of total amounts outstanding

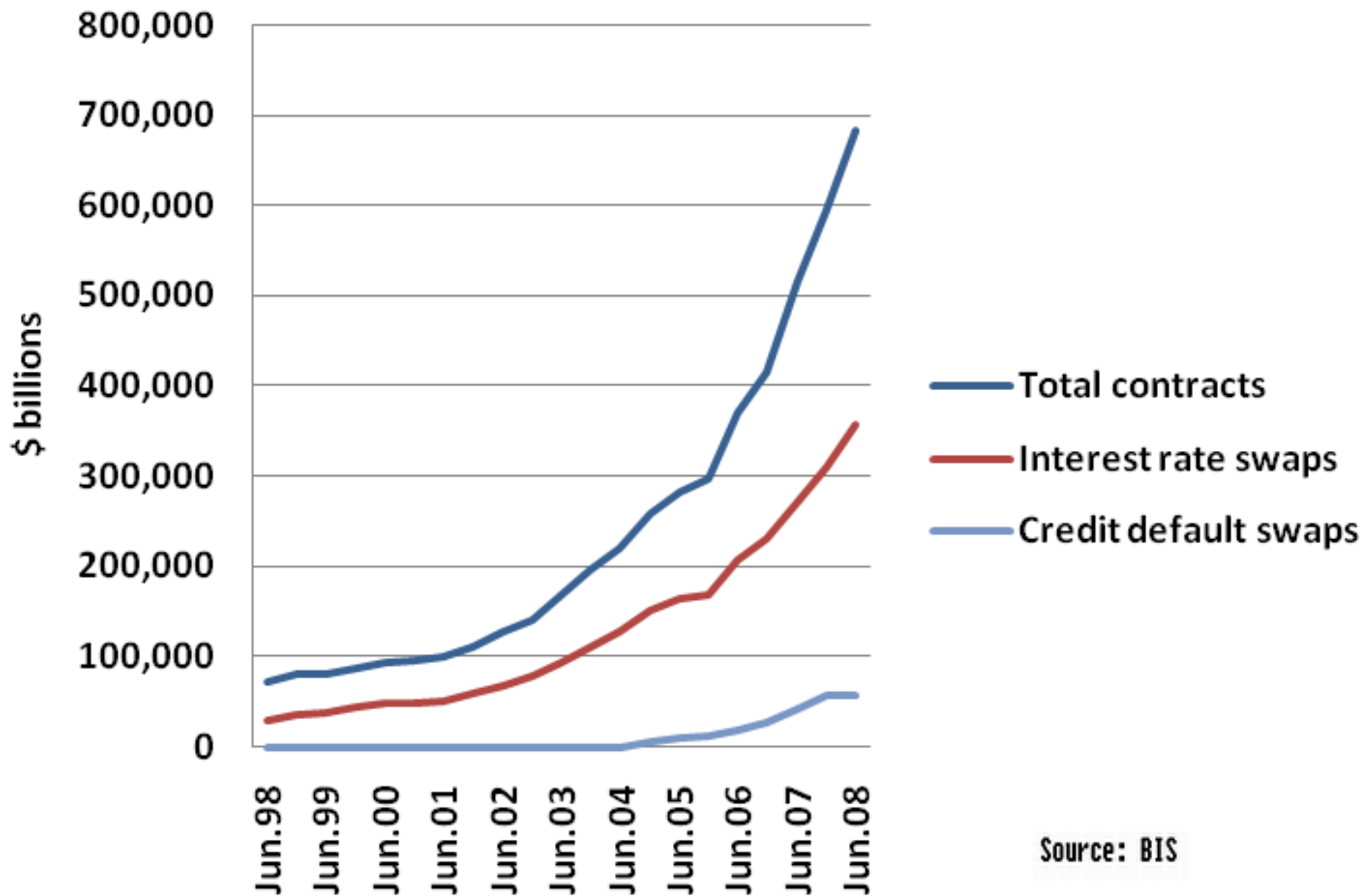

Source: IMF, US Treasury

Source: IMF, FSA calculations

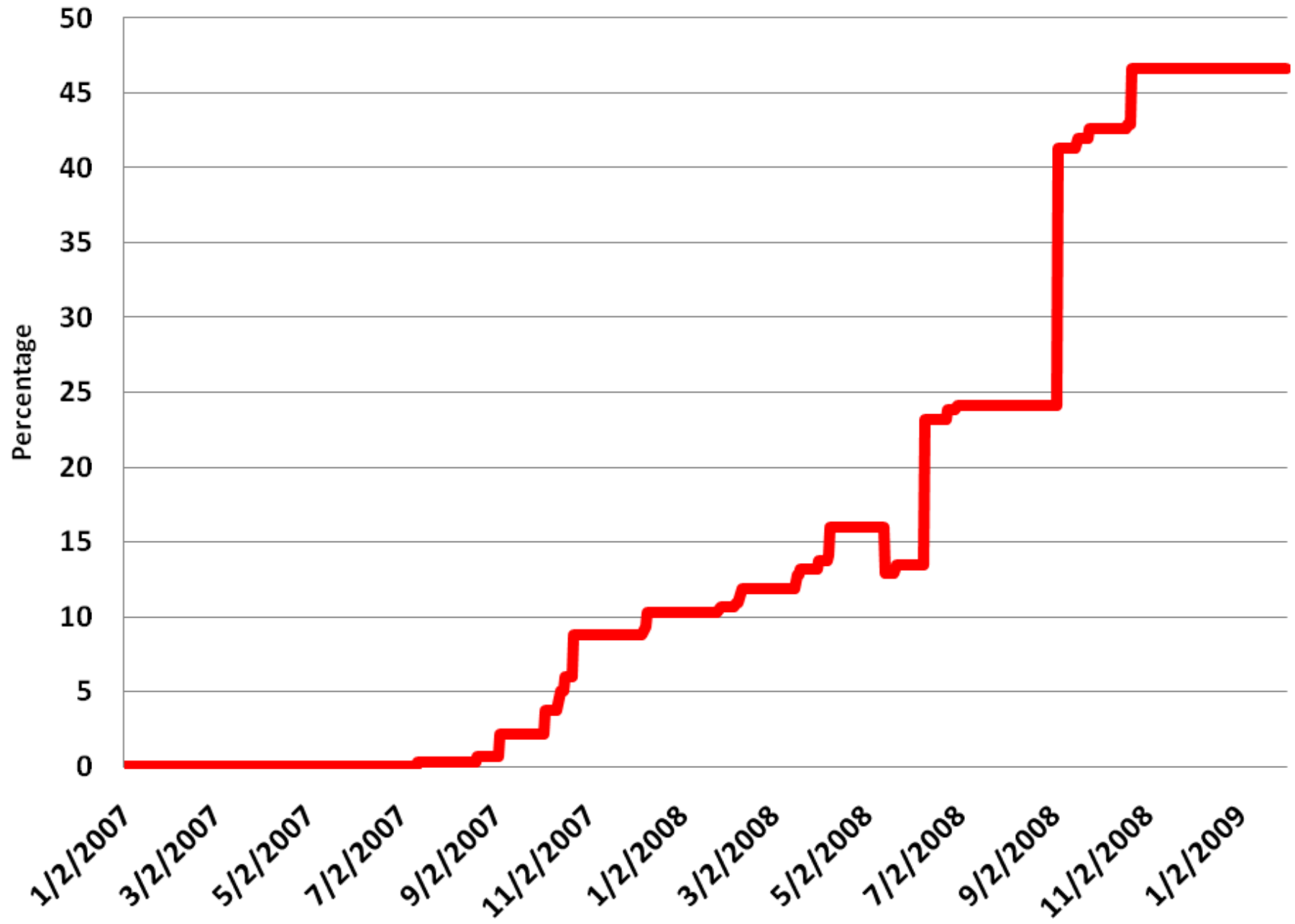
**Akcelerace závislosti vyspělých ekonomik na zemích
vyvážejících suroviny a průmyslovou produkci**

Notional Amounts of Derivatives Outstanding

Source: BIS

Average Repo Haircut on Structured Debt

Kondice českého finančního systému

- Převažující model tradičního bankovníctví (poskytující dostatek příležitostí)
  - struktura aktiv: 61 % úvěry, 21 % státní dluhopisy, hotovost a pohledávky za centrální bankou
  - vklady převyšují poskytnuté úvěry (poměr vklady k úvěrům: 120%)
  - banky jsou dostatečně kapitalizované (Tier 1 kap. přiměřenost > 10%)
  - zanedbatelný podíl toxických aktiv (< 1% celkových aktiv)

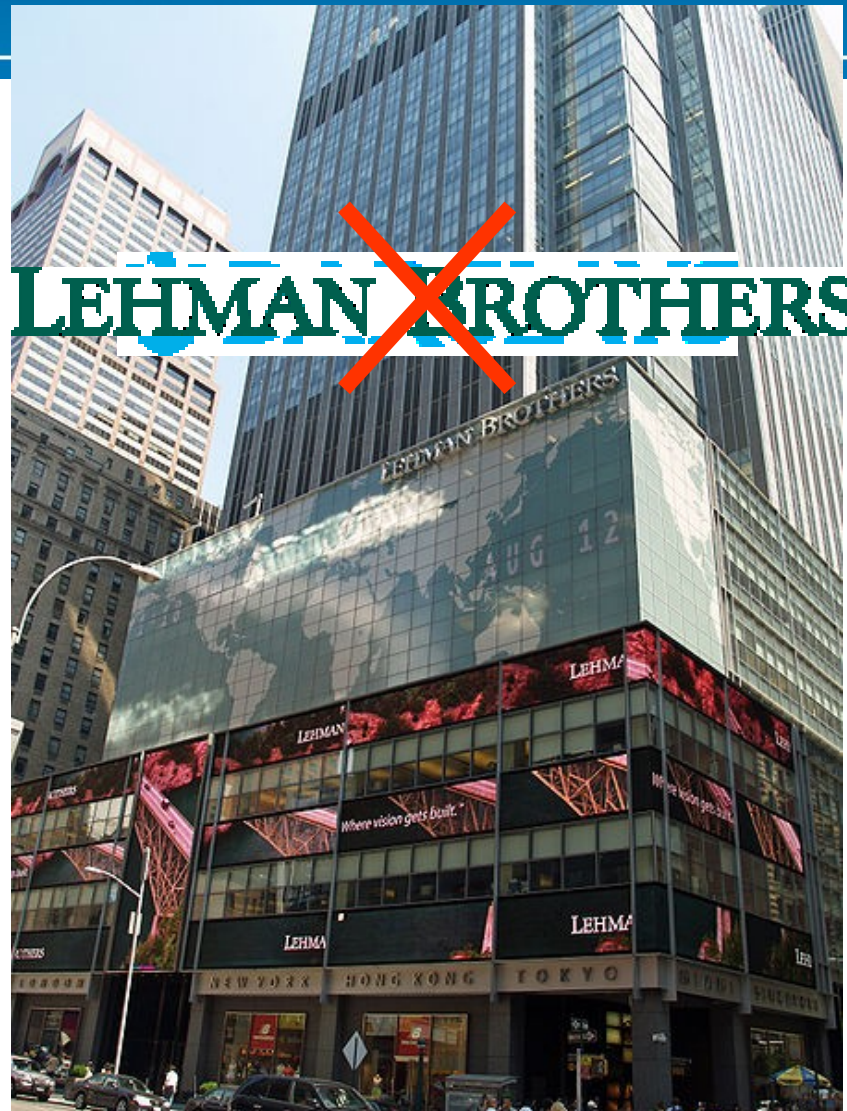
Český finanční systém byl od začátku krize vykazoval vysokou míru odolnosti

Kondice českého finančního systému

- Zanedbatelný podíl úvěrů v cizích měnách domácnostem
- Obezřetný přístup k zajišťování měnového rizika korporátních klientů
- Silná externí pozice bankovního sektoru vůči zahraničí (čistý věřitel)
- Dlouhodobý přebytek likvidity bankovního sektoru (ČNB stahuje likviditu)
- Bankovní sektor zůstává ziskový
- Kapitálový trh, sektor penzijního připojištění a kolektivního investování postiženy méně než v případě mnoha rozvinutých zemí

Český finanční systém byl od začátku krize vykazoval vysokou míru odolnosti

Kdy to pro nás začalo?

GRAB

Index GP

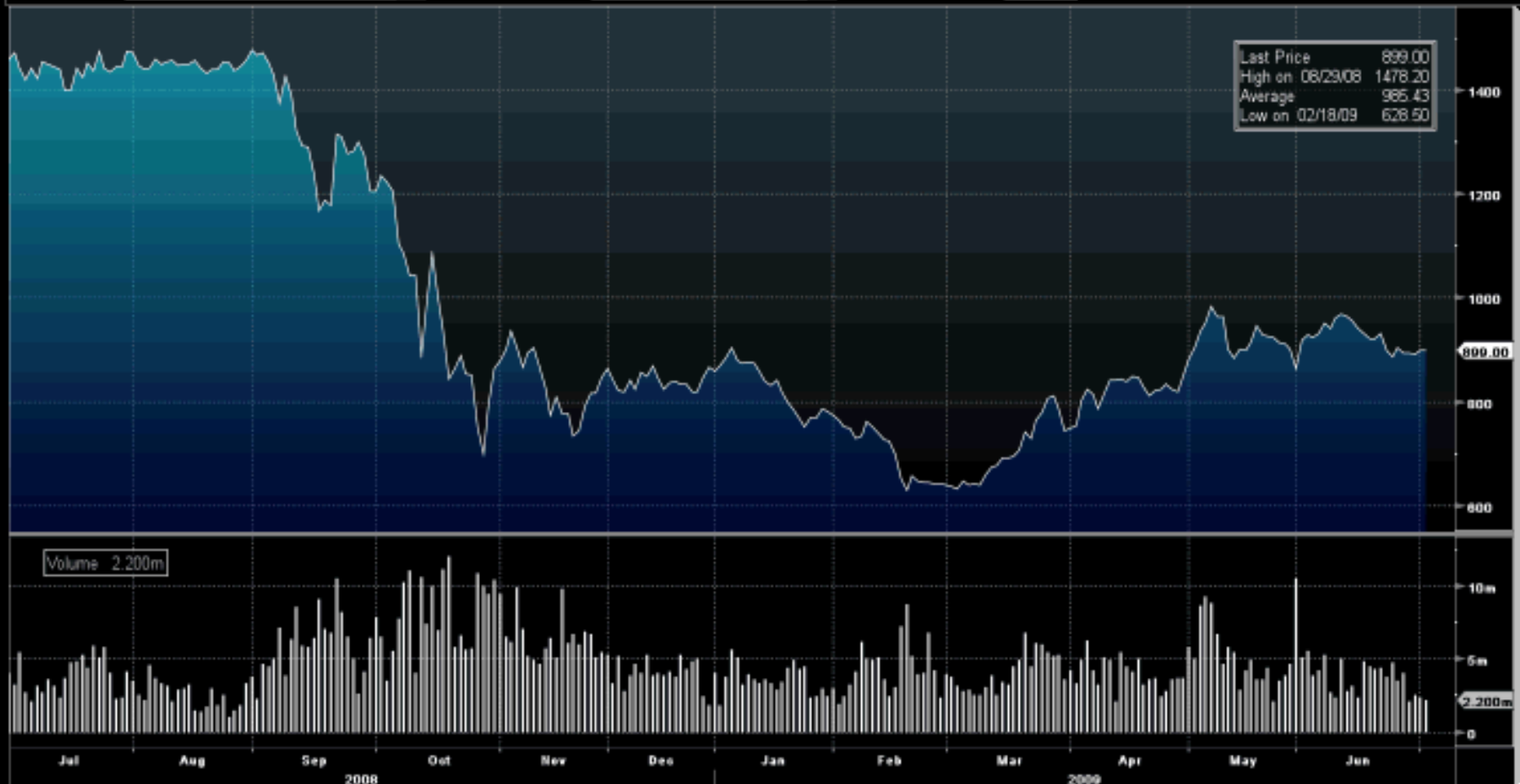
DELAY 11:09 Op 1153.30 Hi 1153.30 Lo 1149.70 Prev 1156.70

PX INDEX Hide

GP - Line Chart

Page 1/7

Range 07/01/08 - 07/01/09 Upper Line Chart Mov. Avgs Currency CZK
 Period Daily Lower Volume Mov. Avg Events

Australia	61	2	9777	8600	Brazil	5511	3048	4500	Europe	44	20	7330	7500	Germany	49	69	9204	1210	Hong Kong	852	2977	6000
Japan	81	3	3201	8900	Singapore	65	6212	1000	U.S.	1	212	318	2000	Copyright 2010 Bloomberg Finance L.P. H211-903-0 07-Jan-10 11:24:07								

Důsledky prvních projevů finanční krize (2008)

- Omezený přístup ke (korunové) likviditě
  - Menší banky přizpůsobují své obchody
  - Tlak na fondy peněžního trhu
- Pokles hodnot portfolií finančních nástrojů
  - Dopad na finanční situaci institucí (pojišťovny)
  - Negativní signál pro investory (penzijní fondy, fondy KI) → stupňování tlaku
- Obava z vývoje roku 2009
  - Striktní dodržování základních kritérií ve vnitřních procesech; zavedení dodatečných limitů..
  - Potíže při plánování

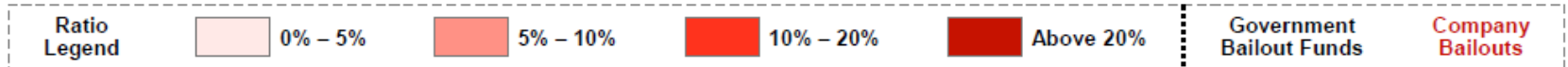
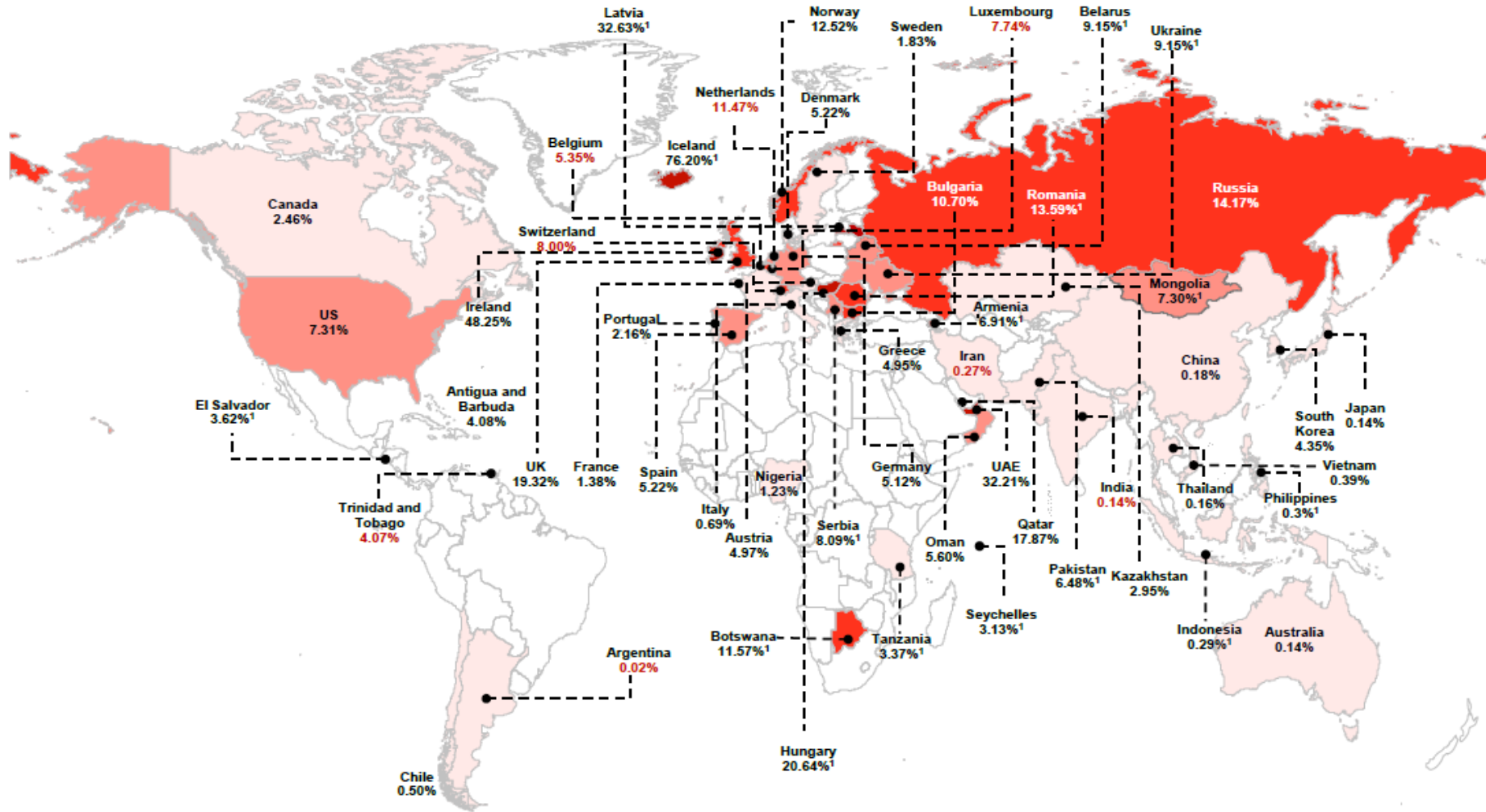
Důsledky šly napříč českým finančním trhem,
neměly však fatální vyústění

Reakce ČNB (2008)

- Intenzivní monitoring situace napříč finančním trhem
- Mimořádné nástroje pro podporu likvidity mezibankovního trhu:
  - dodávací repo (dluhopisový trh)
  - FX swap (korunová likvidita)
- Intenzivní komunikace s domovskými regulátory (v případě potřeby razantnější reakce i s nejvyšším managementem mateřských společností)

Základem včasný, dobře cílený a povahou přiměřený zásah

The total value of global bailout announcements to date is USD 3.56 trillion

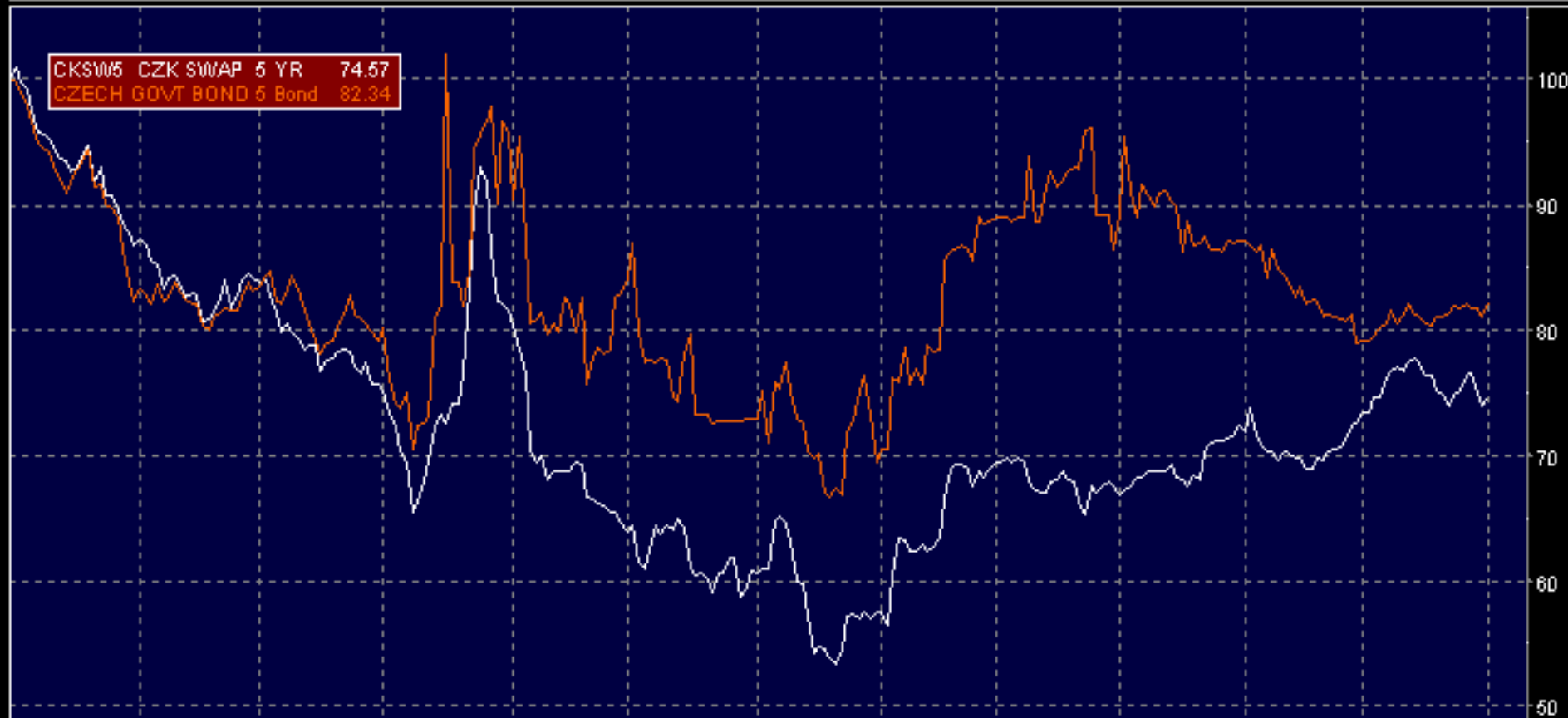
Enter 1<GO> to SAVE changes or <CANCEL> to abort.

4-IN-1 GRAPH

Name: [ ] 1 Name Set # 1

1	CKSW5	CZK SWAP	5 YR	Yx21.55	2	CZECH GOVT BOND	5 Bond	Yx20.3
3				Px1	4			Px1

Range 7/ 1/08 To 7/ 1/09 Period D(D-W-M-Q-Y) Normalize Y(Y/N/O) Dates 0

CKSW5	CZK SWAP	5 YR	74.57
CZECH GOVT BOND	5 Bond		82.34

01081522	01081522	01081522	01081522	03101724	01081522	01081522	02091623	02091623	01081522	01081522	01081522	01		
2008 Jul	2008 Aug	2008 Sep	2008 Oct	2008 Nov	2008 Dec	2009 Jan	2009 Feb	2009 Mar	2009 Apr	2009 May	2009 Jun			
Australia 61	2 9777	8600	Brazil 5511	3048	4500	Europe 44	20 7330	7500	Germany 49	69 9204	1210	Hong Kong 852	2977	6000
Japan 81	3 3201	8900	Singapore 65	6212	1000	U.S. 1	212	318	2000	Copyright 2010 Bloomberg Finance L.P.				
										H211-903-0 07-Jan-10 11:29:56				

Reakce ČNB (I. pol. 2009)

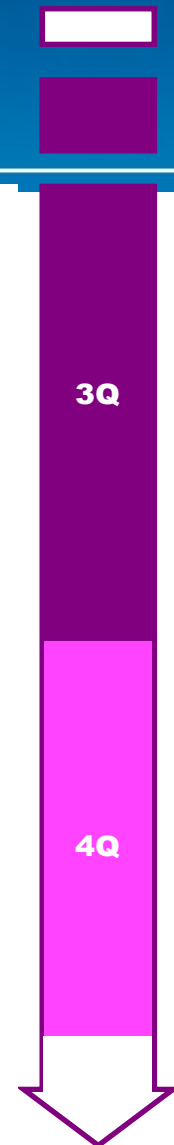
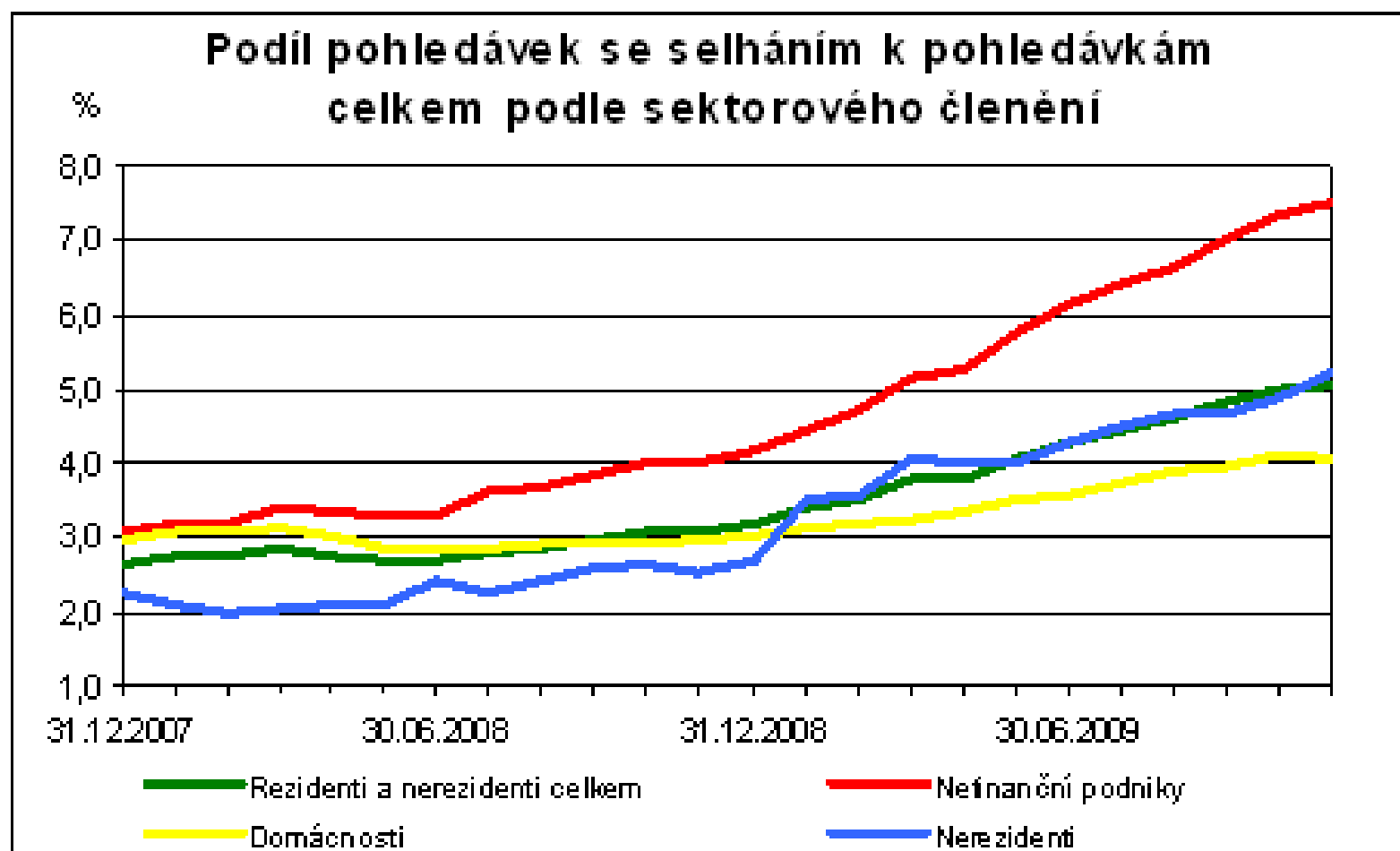
- Krizová novela zákona o bankách
- Častější/intenzivnější komunikace s bankami – akceptace přístupu „*doing business as usual*“
- Podpora stabilizace hodnot portfolií finančních nástrojů; žádost na profesní sdružení o jednotný přístup k oceňování nástrojů
- Komunikace odlišnosti jednotlivých zemí regionu CEE na mezinárodním fóru
- Transparentní/konzistentní prezentace názorů ČNB na návrhy nové regulace/dohledového uspořádání
- Změna zaměření intenzivního monitoringu ČNB (kreditní riziko)

Ke slovu se dostávají koncepční nástroje s dlouhodobým dopadem

1Q

2Q

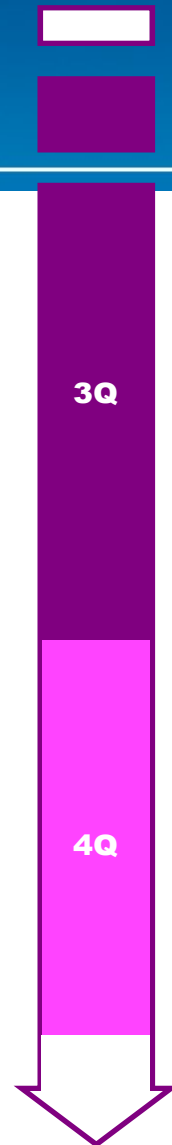
Projevy pokračující krize na českém finančním trhu (II. pol. 2009)

Důsledky projevů krize (II. pol. 2009)

- Postupný růst nákladů kreditního rizika – zejména SMEs a malé korporáty, retail se stále očekává
- Jistější výhled pro druhé pololetí (min. jistota již dosažených výsledků)
- V regionu CEE se jasněji vymezují „ostrůvky stability“
- Obchodování s finančními nástroji přineslo mimořádné výsledky
- Regulace/uspořádání dohledu: ďábel je skrytý v detailu, ale právě v detailu lze jednodušeji najít shodu

Český finanční sektor se sžil s projevy krize roku 2009

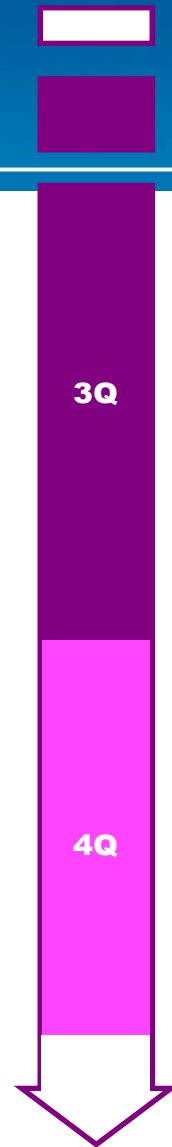

Reakce ČNB (II. pol. 2009)

- Detailnější analýza známých zdrojů rizik
- Nové projekty (zátěžové testování bank); zamyšlení nad vývojem filozofie výkonu dohledu; intenzivnější spolupráce s finanční stabilitou
- Prohlubování mezinárodní spolupráce na pracovní úrovni: aktivní účast v colleges, nominace expertů do zahraničních inspekčních týmů, účast zahraničních inspektorů v dohlídkách ČNB
- Nalézání spojenců v koncepčních diskusích

Převažuje koncepční přístup, který neznamena ztrátu ostražitosti

Kalendář mezinárodně významných událostí finanční krize

<http://lauderinstitute.net/pdf/Chronology%20Economic%20%20Financial%20Crisis.pdf>

<http://timeline.stlouisfed.org/pdf/CrisisTimeline.pdf>

Děkujeme za pozornost

www.cnb.cz

David Rozumek

ředitel sekce dohledu nad finančním trhem

E-mail: David.Rozumek@cnb.cz

Tel.: +420-22441-3298

ČNB neodpovídá za osobní publikační a přednáškovou činnost svých zaměstnanců. Názory vyjádřené v tomto materiálu a názory vyslovené v průběhu prezentace mohou být osobními názory jejich autorů a nemusí vždy odrážet oficiální postoj ČNB.

The CNB disclaims responsibility for any private publication or personal statements of any CNB employee. The views in this presentation are the views of their authors and do not necessarily reflect those of the CNB.